

Práva a povinnosti celních úřadů

Ve smyslu zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona, ve znění zákona č. [35/1993](#) Sb., oblastní celní úřady jako orgány státu neměly právní subjektivitu (způsobilost mít práva a povinnosti), ale zákon č. [13/1993](#) Sb. jim ve smyslu § 19 části věty za středníkem o.s.ř. - přiznal způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení; tuto způsobilost neměly v plném rozsahu (ve všech věcech patřících do pravomoci soudů), ale jen v těch věcech, ve kterých šlo o správu daní a poplatků vyjmenovaných v ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb., a při vymáhání nedoplatků cla, daní a poplatků při dovozu a vývozu, a to i cestou soudního výkonu rozhodnutí.

Ve smyslu zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona, ve znění zákona č. [35/1993](#) Sb., oblastní celní úřady jako orgány státu neměly právní subjektivitu (způsobilost mít práva a povinnosti), ale zákon č. [13/1993](#) Sb. jim ve smyslu § 19 části věty za středníkem o.s.ř. - přiznal způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení; tuto způsobilost neměly v plném rozsahu (ve všech věcech patřících do pravomoci soudů), ale jen v těch věcech, ve kterých šlo o správu daní a poplatků vyjmenovaných v ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb., a při vymáhání nedoplatků cla, daní a poplatků při dovozu a vývozu, a to i cestou soudního výkonu rozhodnutí.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.12.2001, sp.zn. 21 Cdo 191/2001)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněného Celního ředitelství P. (jako právního nástupce Oblastního celního úřadu P.), proti povinnému M. K., pro 922,- Kč prodejem movitých věcí povinného, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. E 791/96, o dovolání oprávněného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 1999, č.j. 58 Co 480/99-17, tak, že usnesení městského soudu se zrušuje a věc se Městskému soudu v Praze vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 6 usnesením ze dne 30. 10. 1996, č.j. E 791/96-4, nařídil podle „rozhodnutí č.j. 22266/13/91 ze dne 11. 9. 1991 Celního úřadu F.“ pro pohledávku ve výši 922,- Kč, jakož i k vymožení soudního poplatku z návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 300,- Kč, jehož zaplacení povinnému současně uložil, výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného; povinnému zakázal, aby nakládal s věcmi, které vykonavatel sepíše.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 30. 9. 1999, č.j. 58 Co 480/99-17, k odvolání povinného - s odkazem na ustanovení § 104 odst. 1 větu první a § 211 občanského soudního řádu - usnesení soudu prvního stupně zrušil, řízení zastavil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud uzavřel, že Oblastní celní úřad v P., který jako oprávněný podal návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, nedisponoval v den zahájení řízení způsobilostí mít práva a povinnosti (právní subjektivitou), a tudíž neměl způsobilost být účastníkem

řízení (§ 19 o.s.ř.). Protože uvedený nedostatek podmínky řízení, k němuž je soud povinen kdykoli za řízení přihlížet, nelze odstranit, odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil.

Usnesení odvolacího soudu napadl oprávněný dovoláním, jímž namítá, že Oblastní celní úřad v P. „měl procesní způsobilost podat návrh na nařízení výkonu rozhodnutí jako oprávněný“, neboť zákon č. [13/1993](#) Sb., celní zákon, ve znění zákona č. [35/1993](#) Sb., do kompetence oblastních celních úřadů svěřil i vymáhání nedoplatků cla, daní a poplatků vybíraných při dovozu a vývozu (srov. jeho ustanovení § 8 písm. h/, § 306 odst. 3). Z uvedených důvodů dovolatel navrhl, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky věc projednal podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2000 (srov. část dvanáctou, hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Dovolání je přípustné (§ 238a odst. 1 písm. c/ o.s.ř.) a je i důvodné.

Z úřední povinnosti posuzuje dovolací soud pouze vady řízení vyjmenované v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti) a - je-li dovolání přípustné - jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř.); jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem (v projednávaném případě důvodem podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř.) včetně toho, jak ho dovolatel obsahově vymezil. Protože uvedené vady v dovolání namítány nejsou a z obsahu spisu se nepodávají, je předmětem dovolacího přezkumu kontrola správnosti právního závěru odvolacího soudu, podle něhož oblastní celní úřad neměl v době, kdy byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (3. 6. 1996), způsobilost být účastníkem řízení.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 19 o.s.ř. má způsobilost být účastníkem řízení ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

Jestliže návrh na nařízení výkonu rozhodnutí podá u soudu ten, kdo ve smyslu shora citovaného ustanovení není způsobilým účastníkem řízení, jde o nedostatek podmínky řízení, který odstranit nelze. K takovému nedostatku je soud povinen kdykoliv za řízení (tedy i v průběhu odvolacího řízení) přihlídnout a řízení zastavit (srov. § 103, § 104 odst. 1, § 221 odst. 1 písm. b/, odst. 2 o.s.ř.).

Se závěrem odvolacího soudu, že Oblastní celní úřad v P. neměl způsobilost být účastníkem řízení v této věci, dovolací soud nesouhlasí.

Projednávanou věc je třeba posuzovat i v současné době - vzhledem k tomu, kdy bylo zahájeno řízení o výkon rozhodnutí - podle zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona, ve znění zákona č. [35/1993](#) Sb.,

dále jen „zákon č. [13/1993](#) Sb.“ (účinností zákona č. [113/1997](#) Sb., tj. 1. 7. 1997, práva a povinnosti oblastních celních úřadů přešla na celní ředitelství, v jejichž územním obvodu měly ke dni účinnosti tohoto zákona tyto oblastní celní úřady své sídlo /srov. čl. VI bod 4. a 5. cit. zákona/).

Podle ustanovení § 8 písm. h/ zákona č. [13/1993](#) Sb. oblastní celní úřad - ve vymezeném územním obvodu tvořeném územními obvody jím řízených celních úřadů - v rámci své působnosti vymáhá nedoplatky cla, daní a poplatků vybíraných při dovozu a vývozu. Ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb. svěřil celním orgánům rovněž správu daně z přidané hodnoty a spotřebních daní vybíraných při dovozu, poplatků spojených s dovozem a vývozem a silniční daně u zahraničních osob.

Podle ustanovení § 306 odst. 3 zákona č. [13/1993](#) Sb. vymáhání provádí příslušný celní úřad exekucí. O provedení exekuce může celní úřad požádat též soud.

Z výše uvedeného vyplývá, že oblastní celní úřady byly orgány státu, které neměly právní subjektivitu (způsobilost mít práva a povinnosti), ale jimž zákon č. [13/1993](#) Sb. - ve smyslu § 19 části věty za středníkem o.s.ř. - přiznal způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení; tuto způsobilost neměly v plném rozsah (ve všech věcech patřících do pravomoci soudů), ale jen v těch věcech, ve kterých šlo o správu daní a poplatků vyjmenovaných v ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb., a při vymáhání nedoplatků cla, daní a poplatků při dovozu a vývozu, a to i cestou soudního výkonu rozhodnutí.

Protože odvolací soud vycházel z opačného názoru, je jeho právní posouzení věci nesprávné; Nejvyšší soud proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Katastr nemovitostí](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Práva dětí](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Samospráva \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Telekomunikace](#)
- [Účelová komunikace \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)